

18 december 2020

Protocol corona Universiteiten

1.1 Inleiding

Na het volledig overstappen naar online onderwijs in maart 2020, is het fysieke onderwijs aan de Nederlandse universiteiten sinds 15 juni 2020 stapsgewijs weer opgeschaald. Het ministerie van OCW heeft samen met de onderwijskoepels, een routekaart vastgesteld die laat zien welke maatregelen voor de universiteiten gelden bij de verschillende risiconiveaus die het kabinet hanteert. Zie bijlage 1.

Op 14 december 2020 heeft het kabinet aangekondigd dat, in verband met het toenemend aantal bestemmingen, tot en met in ieder geval 17 januari een lockdown geldt. Dit heeft op een aantal punten tot aanpassing van het protocol geleid.

De richtlijnen in dit protocol vormen het kader waarbinnen de universiteiten de komende periode, conform de kabinetsmaatregelen die zijn vastgelegd in de routekaart, uitvoering geven aan de activiteiten op het gebied van onderzoek en onderwijs. Voor wat betreft het onderzoek is dit protocol mede opgesteld namens de NWO- en KNAW-instituten.

Dit kader biedt ruimte voor eigen invulling door instellingen vanwege de enorme variëteit in de gebouwen, faciliteiten, openbare ruimte en openbaar vervoer, de variëteit in de omvang van studentengroepen en de variëteit in de mate waarin onderwijs- en onderzoeksactiviteiten online plaats kunnen vinden.

1.2 Universiteiten hebben een specifiek risicoprofiel

De universiteiten kennen ten opzichte van de andere onderwijssectoren een specifiek risicoprofiel, waarbij belangrijke uitgangspunten zijn:

- Leeftijdscategorie studenten en medewerkers: studenten aan universiteiten vallen grofweg in de leeftijdscategorie 18-26 jaar, en voor het grootste deel geldt dus dat zij (mogelijkerwijs) niet vallen in categorieën met een verhoogd risico. Medewerkers vallen in de leeftijdscategorie 25-67 jaar.
- Daarmee zijn er in de regel geen mensen op de campus die vallen in de risicogroep 70+, al behoren sommige medewerkers en studenten natuurlijk wel tot risicogroepen als patiënten met diabetes, longaandoeningen etc. Daarbij geldt specifiek voor UMC's en tandheelkunde-faculteiten dat zorg, onderzoek en onderwijs in hetzelfde gebouw, of in ieder geval in nabijheid van elkaar, worden gecombineerd. Studenten, docenten en (kwetsbare) patiënten kunnen elkaar mogelijk sneller besmetten.
- Grote groepen op de campus/universiteitsgebouwen: op een universiteitscampus die volledig in bedrijf is, is er sprake van een hoge concentratie van studenten en medewerkers in de gebouwen met veel verloop gedurende de dag. Specifiek aandachtspunt is ook dat bij een aantal universiteiten een deel van de studenten woont op de campus.

- Grote groepen in een ruimte: veel reguliere fysieke onderwijsactiviteiten (zowel colleges als tentamens) vinden plaats in grote groepen in een ruimte (100+).
- Hoge mobiliteit en afhankelijkheid van OV: veel wo-studenten maar ook wo-medewerkers zijn afhankelijk van het OV om naar de universiteit of stageplek/praktijkomgeving te komen.
- Internationale populatie: zowel de studenten als de medewerkers van universiteiten hebben een diverse internationale achtergrond.

1.3 Uitgangspunten bij besluitvorming over op- en afschalen

Bij de besluitvorming over het op- en afschalen van activiteiten hanteren de universiteiten de volgende uitgangspunten:

1. De veiligheid en gezondheid (fysiek en mentaal) van studenten, medewerkers (en voor o.a. UMC's patiënten) hebben de hoogste prioriteit en daarin moet bij deze groepen vertrouwen zijn.
2. Richtlijnen van het kabinet, het RIVM en lokale noodverordeningen van de veiligheidsregio's zijn leidend en worden te allen tijde opgevolgd. De "routekaart mbo, hbo en wo 2020-2021" met het onderliggend servicedocument vormt daarbij het landelijk kader.
3. Er is ruimte voor instellingen om gelet op hun eigen verantwoordelijkheid, continuïteit en organiseerbaarheid - in overleg met de medezeggenschap - eigen afwegingen te maken bij de toepassing van dit protocol.
4. Er wordt gestreefd naar gelijke rechten en plichten voor (buitenlandse) studenten en werknemers bij het opstarten van onderwijs en onderzoek.
5. Er wordt gestreefd naar samenhang tussen keuzes op het gebied van onderwijs, onderzoek, valorisatie en overige activiteiten.
6. Er wordt gestreefd naar consistentie in de manier waarop dit protocol wordt toegepast.
7. Er wordt groot belang gehecht aan zorgvuldige communicatie met medewerkers en studenten.
8. Er is ruimte voor maatwerk in de te nemen beschermingsmaatregelen, onder andere voor medewerkers en studenten uit risicogroepen. Hierbij moet een goede balans gevonden worden met de noodzaak om deze middelen in te zetten voor zorgprocessen.
9. De beschikbaarheid van het OV is mede bepalend voor de mate waarin activiteiten opgestart en opgeschaald kunnen worden.
10. Studenten en medewerkers die behoren tot de risicogroepen komen op basis van vrijwilligheid naar de campus.
11. Medewerkers en studenten worden naar huis gestuurd wanneer zij ondanks richtlijnen (bijvoorbeeld quarantaineplicht) of symptomen toch naar de campus zijn gekomen.

1.4 Onderwijsactiviteiten

De RIVM-richtlijnen, waaronder het behouden van anderhalve meter afstand, betekenen dat de onderwijsfaciliteiten van universiteiten niet volledig benut kunnen worden. De universiteiten vinden het voor de binding, het welzijn en de studieprestaties van studenten echter van groot belang dat alle studenten (en zeker de eerstejaarsstudenten) regelmatig naar de universiteit komen en dus een mix van digitaal en fysiek onderwijs krijgen aangeboden.

Voor op- en afschalen heeft OCW samen met VSNU gewerkt aan een voor hoger onderwijs toegespitste routekaart. Hierbij geldt voor de risiconiveaus waakzaam t/m zeer ernstig dat universiteiten zelf bepalen hoe de beperkte ruimte voor fysiek onderwijs wordt ingevuld. De

hieronder genoemde fysieke activiteiten die bij het risiconiveau lockdown nog wel door mogen gaan, hebben daarbij prioriteit.

Bij het risiconiveau lockdown geldt dat al het onderwijs online moet, met uitzondering van begeleiding van kwetsbare studenten, praktijkonderwijs, toetsing en examens. Voor het universitair onderwijs betekent dit dat enkel de volgende onderwijsactiviteiten nog op campus zijn toegestaan:

- Onderwijs in laboratoria / practica, waarbij afstudeerders prioriteit hebben;
- Kleinschalig onderwijs waarvoor geen online alternatief is, zoals kleine werkgroepen of (pre)klinisch onderwijs (waaronder tandheelkunde, diergeneeskunde);
- Tentaminering;
- Mentoring, tutoring en zelfstudie van kwetsbare studenten.

Waar mogelijk binnen de richtlijn van de geldende plekken worden (praktijk) stages, en (praktische) (afstudeer)projecten buiten de universiteitsgebouwen voortgezet. Voor deze activiteiten worden de richtlijnen gevolgd die gelden op de plek waar deze activiteiten plaatsvinden.

Tijdens de lockdown die ingaat vanaf 16 december 2020 vinden veldexcursies geen doorgang. Promoties en oraties zijn tijdens deze lockdown in beginsel online en altijd zonder publiek op locatie.

1.5 Onderzoeksactiviteiten

Sinds vrijdag 13 maart gelden er gezien de RIVM-richtlijnen en kabinetsmaatregelen flinke beperkingen voor de onderzoeksactiviteiten die op universiteiten kunnen plaatsvinden. Het is op dit moment voor instellingen wel mogelijk om medewerkers onderzoeksactiviteiten te laten verrichten binnen de fysieke locatie(s) van hogeronderwijsinstellingen, in het geval dit onderzoekswerk niet op afstand plaats kan vinden en mits dit organiseerbaar is binnen de algemene instructies van RIVM en GGD. Universiteiten, KNAW- en NWO-instituten hanteren in lijn met de routekaart op dit moment de volgende richtlijnen bij het invullen van de ruimte die er is voor onderzoek:

- Vooralsnog geldt dat onderzoeksactiviteiten die op afstand plaats kunnen vinden, ook op afstand plaats zullen vinden.
- Bij het invullen van de ruimte voor onderzoek binnen de universiteitsgebouwen, heeft de afronding van onderzoeksprojecten van PhD's en postdocs prioriteit. Daarbij weegt ook het belang van het onderzoek voor de gezondheidszorg en de bijdrage aan het verbeteren van de situatie rond corona zwaar.

1.6 Kwantificering en besluitvorming per instelling, inclusief te nemen veiligheidsmaatregelen

Per instelling zal het instellingsbestuur, na vaststelling van dit protocol, kwantificeren welke activiteiten op de campus mogelijk zijn. Dit gebeurt in nauw overleg met de medezeggenschap en andere relevante partijen. Op basis hiervan zal besluitvorming plaatsvinden over de activiteiten die kunnen plaatsvinden en/of afgebouwd moeten worden, gelet op de totale ruimte die beschikbaar is. Instellingen hebben daarvoor protocollen ontwikkeld gebaseerd op het landelijk protocol.

Onderdeel van dat protocol per instelling is een pakket met maatregelen, gebaseerd op de richtlijnen van het RIVM en voorschriften van de regering, om te zorgen dat activiteiten op een veilige en verantwoorde manier gebeurt. Denk daarbij aan:

- Richtlijnen voor medewerkers en studenten m.b.t. wanneer zij wel / niet naar de universiteitsgebouwen mogen komen
- Maatregelen om te bewaken dat de 1,5 meter regel wordt nageleefd (vergelijkbaar met maatregelen zoals in protocol verantwoord winkelen). Denk daarbij aan het anders inrichten van laboratoria en tentamenzalen, maar ook regels voor het gebruik van gangen, trappenhuis en liften
- Voorzien in toezicht op en handhaving van naleving van de 1,5 meter regel binnen de universitaire gebouwen.
- Extra hygiënemaatregelen (denk aan hygiënepunten bij de ingang van gebouwen en handalcohol op plekken waar geen stromend water/zeep aanwezig is)
- Werken in shifts en aandacht voor het schoonmaken van apparatuur
- Uitbreiding schoonmaakcapaciteit
- Afspraken over testen en contact met GGD
- Regels voor aankomsttijden en vertrektijden van medewerkers en studenten
- Aanpassingen in de roostering van onderwijsactiviteiten
- Regels voor het delen en schoonmaken van lab materiaal
- Communicatie over de maatregelen, inclusief communicatie over waar medewerkers en studenten terecht kunnen met vragen en zorgen
- Alle andere maatregelen die door de tijd heen noodzakelijk zullen blijken te zijn
- Specifieke uitzonderingen / richtlijnen voor studenten in een klinische setting, doordat wij hen houden aan professionele richtlijnen voor zorgprofessionals in en buiten het ziekenhuis

Instellingen bezien constant welke noodzaak en ruimte er is, binnen de RIVM-richtlijnen en kabinetsmaatregelen, om gebouwen open of dicht te houden. Met het oog op de veiligheid van medewerkers en studenten, zal dit gefaseerd gebeuren. Vanzelfsprekend worden ook voor het ondersteunend- en beheerspersoneel de benodigde maatregelen genomen. Activiteiten die noodzakelijk zijn om de veiligheid en continuïteit van de basis processen op de campus te garanderen zullen ten alle tijde doorgang vinden (uit noodzaak veiligheid en vanuit wet en regelgeving).

1.7 Vervoersparagraaf

Universiteiten en andere grote organisaties zijn belangrijke partijen in het organiseren van veilig vervoer. Universiteiten hebben regionaal afspraken gemaakt over veilig vervoer en zullen dat continueren. Hierover zijn afspraken gemaakt tussen de koepelorganisaties, vervoerdersorganisaties, IenW en OCW over de manier waarop studenten op een verantwoorde manier met het OV kunnen reizen. De huidige afspraken gelden tot 31 december 2020. Na evaluatie van deze afspraken in oktober is besloten tot een nieuwe inzet. Deze zal gelden vanaf 1 januari 2021 tot 1 augustus 2021. Een volgend landelijk evaluatiemoment vindt plaats in april 2021. De landelijke inzet "Veilig vervoer MBO, HBO en WO" is toegevoegd als bijlage 2.

Bijlage 1

Routekaart mbo, hbo en wo 2020-2021

Routekaart coronamaatregelen Middelbaar Beroepsonderwijs en Hoger Onderwijs

Deze routekaart is gebaseerd op de landelijke routekaart¹ en laat de voor het middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs meest relevante maatregelen zien per door het kabinet onderscheiden risiconiveau. Het ministerie van OCW en de onderwijskoepels spreken af dat de mbo-scholen, de hogescholen en de universiteiten hun onderwijs voor de rest van het studiejaar 2020-2021 plannen, uitgaande van de maatregelen in de risiconiveaus waakzaam tot en met zeer ernstig/lockdown.

NB. Deze routekaart biedt geen garanties. Als veranderingen in de landelijke routekaart of van landelijke maatregelen plaatsvinden, dan kan dit aanleiding zijn om ook deze routekaart voor middelbaar en hoger onderwijs aan te passen. Bovendien wordt in de aanwijzing (die steeds wordt opgesteld in aansluiting op kabinetsmaatregelen die meestal worden aangekondigd in een persconferentie) in meer precisie bepaald wat op dat moment geldt, ook voor het onderwijs. Ook dat kan aanleiding zijn voor aanpassingen. Ook kunnen regionaal verschillende regimes gaan gelden.

Vanaf risiconiveau	Waakzaam	Zorgelijk	Ernstig	Zeer ernstig	Lockdown
Basisregels	<ul style="list-style-type: none"> - Houd 1,5 meter afstand. - Was vaak je handen. - Hoest en nies in je elleboog. - Heb je klachten? Blijf thuis en laat je testen. Bij benauwdheid en/of koorts: dan blijven huisgenoten ook thuis. - Houdt quarantaineregels aan. - Draag een mondkapje, buiten de lesruimtes en collegezalen. - Werk thuis, tenzij het niet anders kan. - Vermijd drukte. <p>Instellingen zorgen hiertoe dat zodanige voorzieningen worden getroffen dat naleving op de instelling van de 1,5 meter, de mondkapjesplicht, en regels over groepsvorming, waar van toepassing, mogelijk is. Het gaat dan in ieder geval om maatregelen m.b.t. doorstroom/scheiden van groepen, en heldere communicatie over de mondkapjesplicht.</p>				
Onderwijsactiviteiten	Geen beperkingen voor fysiek onderwijs, anders dan de basisregels. Kortom: <ul style="list-style-type: none"> - Instellingen besluiten zelf hoe zij de ruimte voor fysiek onderwijs benutten, met behoud van de 1,5 m afstand. - Geen maximale groepsgrootte voor onderwijsactiviteiten (ook niet voor toetsen, (praktijk) examens, tentamens en onderwijs/veldwerk buiten de school, de onderwijslocatie of de campus). - Onderwijsactiviteiten wordt ook verstaan activiteiten die direct verband houden met het onderwijs (denk aan studiegerelateerde introductieactiviteiten, diploma-uitreikingen, afstudeerbijeenkomsten en promoties) - Zelfstudie op de onderwijsinstellingen is toegestaan. - OV-afspraken worden aangehouden; onderwijsinstellingen maken hier lokaal afspraken over met OV-partijen. (Link naar OV-afspraken)				<ul style="list-style-type: none"> - Alleen nog online onderwijs, m.u.v. begeleiding kwetsbare studenten, praktijkonderwijs, toetsing en examens. Wat dit betekent per sector staat beschreven in de protocollen van respectievelijk MBO Raad, VH, VSNU en NRTO.
Individuele studieactiviteiten op de onderwijslocatie	Bij individueel studeren op de onderwijslocatie, waarbij de plekken beschikbaar gesteld zijn door de instelling, gelden de regels ten aanzien van onderwijsactiviteiten (zie hierboven).				Individueel studeren op de onderwijslocatie

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2020/10/13/risiconiveaus-en-maatregelen-covid-19>

					mag niet, tenzij dit strikt noodzakelijk is en onder de noemer kwetsbare studenten valt. De instelling maakt die afweging en werkt met reservering.
Selectie-activiteiten	Selectie kan plaatsvinden zoals aangekondigd door de instelling, met inachtneming van de regels t.a.v. onderwijsactiviteiten. Deze regels kunnen aanleiding zijn voor de instelling om de selectieprocedure te wijzigen, bijvoorbeeld door zoveel mogelijk online te doen.				Selectie volledig online. (Toetsen in het kader van selectie die echt niet digitaal kunnen en niet uitgesteld kunnen worden mogen wel fysiek georganiseerd worden. De instelling maakt deze afweging, met inachtneming van veiligheid.)
Onderwijs/branche	<ul style="list-style-type: none"> De regels voor onderwijsactiviteiten gaan totdat anders wordt bepaald voor op de huidige brancheregels voor o.a. sport (Zo geldt een beperking op sportbeoefening dus niet zonder meer voor het onderwijs in die sport.) De verplichting om 1,5m afstand te houden geldt niet in het praktijkonderwijs indien het verzorgen van de onderwijsactiviteiten daardoor niet mogelijk is om en indien het in het werkveld waartoe de student wordt opgeleid ook is toegestaan om deze afstand niet in acht te nemen. Voor (alternatieve) veiligheidsmaatregelen kan de school er in deze gevallen voor kiezen om aan te sluiten bij de regels die gelden voor het werkveld en die bijvoorbeeld zijn vastgelegd in de brancheprotocolen: https://www.mijncoronaprotocol.nl Deze uitzondering geldt zowel voor studenten als docenten en geldt alleen voor die onderdelen van een vak waarbij aan de bovenstaande eisen is voldaan, en afstand houden bij de onderwijsactiviteit dus echt onmogelijk is. 				
Stages/ beroepspraktijkvorming	<ul style="list-style-type: none"> De regels en eventuele protocollen van de branche waar de stage of leerbaan plaatsvindt worden gevolgd. 				
Onderzoek	Thuiswerken is uitgangspunt. Instellingen stellen vast welke onderzoeksactiviteiten locatiegebonden zijn (denk aan labwerk) en die derhalve fysiek op de instelling mogen plaatsvinden, rekening houdend met de dan geldende kabinetsmaatregelen. Voor onderzoeksactiviteiten gelden de regels voor groepsvorming en kan men dus met maximaal 30 personen samenkomen.				
Samenkomsten en evenementen	Reservering verplicht (geen maximum aantal personen).	Met reservering en een vaste zitplaats: Maximaal 60 binnen, maximaal 80 buiten.	Reservering en zitplaats: Maximaal 30 binnen, maximaal 40 buiten.	Bijeenkomsten beperkt toegestaan met reservering en zitplaats: Geen evenementen, wel samenkomst maximaal 30 pers.	Geen samenkomsten en evenementen.
	Bovengenoemde regels gelden landelijk; in hoeverre dit ook geldt voor het onderwijs wordt bepaald door het kabinet op het moment dat maatregelen worden aangescherpt of versoepeld.				
Horeca en bedrijfskantines	Per niveau gelden de horecaregels + in elk scenario mogen bedrijfskantines openblijven. Leerrestaurants (aan onderwijsinstellingen verbonden eetgelegenheden) mogen ook open blijven voor educatieve			Bedrijfskantines alleen indien noodzakelijk open.	

	doeleinden. Voor wat betreft hun publieke functie zijn zij gehouden aan de regels voor horeca.	
Faciliteiten	Voor de omgang met faciliteiten op de onderwijsinstelling of de campus, zoals bibliotheken en onderzoeksruidten, dienen instellingen in lijn met de maatregelen uit deze routekaart en de op dat moment geldende kabinetsmaatregelen te handelen. Ook hier geldt dat die passen binnen de richtlijnen van RIVM en GGD en dat de OV-afspraken aangehouden worden.	
Afschalen fysieke activiteiten die niet direct gericht zijn op onderwijs of locatiegebonden onderzoek	Met inachtneming van de landelijke maatregelen ten aanzien van de betreffende activiteiten maakt de instelling de afweging over afschaling daarvan.	Alle fysieke activiteiten die niet direct bijdragen aan het georganiseerd onderwijs of locatiegebonden onderzoek worden volledig afgeschaald.

Bijlage 2

Landelijke inzet “Veilig vervoer MBO, HBO en WO” 27 oktober 2020

Vlak na de uitbraak van het Corona-virus in Nederland zijn alle onderwijsinstellingen gesloten. Vanaf 15 juni 2020 zijn ze weer beperkt opengesteld en is onderwijs op locatie weer gedeeltelijk mogelijk. Om te zorgen voor een veilige reissituatie voor de studenten en de ov-medewerkers is door de onderwijsinstellingen en vervoerders gewerkt aan de “Afspraken: Veilig vervoer MBO, HBO en WO” (hierna: landelijke afspraken). Deze zijn op 24 juni 2020 vastgesteld en gelden t/m 31 december 2020. In regionale samenwerkingsverbanden is voortvarend nadere invulling gegeven aan deze landelijke afspraken.

De sterke verwachting is dat het Corona-virus ook na 31 december 2020 noodzaak geeft tot minder reisbewegingen en het zoveel mogelijk spreiden van vervoersstromen over de week, de dag en het uur. Daarom wordt onderstaande inzet in principe vastgesteld voor de periode 1 januari 2021 tot het einde van het lopende les- en collegejaar.

Focus op continueren van regionale afspraken

Het afgelopen half jaar hebben de onderwijsinstellingen en vervoerders intensief en constructief samengewerkt om er samen voor te zorgen dat studenten veilig naar hun onderwijsinstelling kunnen reizen. Gezamenlijk zijn zij er in geslaagd om dit met behulp van slimme roostering aan beide kanten voor elkaar te krijgen. Er hebben zich geen structurele of grote incidenten voor gedaan, wat laat zien dat de gemaakte afspraken goed werken.

Op basis van deze ervaringen en resultaten kiezen betrokken partijen ervoor om de gemaakte afspraken na 31 december 2020 zoveel mogelijk te continueren en waar mogelijk te optimaliseren voor het lopende les- en collegejaar.

Onderwijsinstellingen en vervoersbedrijven blijven constructief met elkaar in gesprek over het creëren van een werkbare en veilige mobiliteitssituatie, waarbij capaciteitspieken in voertuigen en op stations/haltes zo veel mogelijk worden voorkomen;

Onderwijsinstellingen en vervoersbedrijven werken aan een zo veilig mogelijke vervoerssituatie voor studenten en ov-medewerkers. Om dit te realiseren blijven partijen zich na 31 december 2020 inzetten om via slimme roostering van lessen, colleges en de dienstregeling zo veel mogelijk spreiding van reisbewegingen te creëren. Het ‘landelijke dynamische dakpanmodel’ blijft hiervoor als inspiratie dienen, waarbij het uitgangspunt is dat het aantal reisbewegingen van studenten van en naar de onderwijsinstelling in principe niet boven de 50% van de reguliere bezetting komt. Als de regionale/lokale situatie het toelaat en onderwijsinstellingen en vervoersbedrijven hierover nadere afspraken maken, dan kan van dit uitgangspunt worden afgeweken.

Onderwijsinstellingen en vervoersbedrijven spreken regionaal/lokaal af wat er rondom het gebruik van het openbaar vervoer wordt gecommuniceerd aan studenten en zorgen voor de benodigde communicatiemiddelen;

Zeer kleine instellingen, waarbij het aantal personen dat dagelijks op de instellingslocatie (of cluster van nabijgelegen instellingslocaties) gespreid over de dag aanwezig is niet boven de 200 studenten uitkomt, blijven uitgezonderd van afstemmingsverplichtingen.

Tevens wordt de komende tijd expliciet stil gestaan bij het vastleggen en uitwisselen van regionale best practices, zodat daar ook op andere plekken in het land van geleerd kan worden. Dit kan bijvoorbeeld worden vormgegeven als een digitale leersessie.

Om de regionale afspraken verder te optimaliseren, maximaal te leren van elkaar en als extra ondersteuning bij knelpunten hebben de onderwijsinstellingen en vervoersbedrijven tevens de mogelijkheid om ook kwantitatieve data uit te wisselen over o.a. het aantal, de tijdstippen en de locatie van de studenten(stromen) in het OV en bij de onderwijsinstellingen

Indien er knelpunten (dreigen te) ontstaan

Ondanks al het bovenstaande, kan zich een situatie voordoen waarbij in een regio knelpunten (dreigen te) ontstaan die leiden tot risico's voor de veiligheid van studenten of ov-medewerkers in het openbaar vervoer en die niet eenvoudig op te lossen zijn. In zo'n situatie kunnen de betrokken onderwijsinstelling(en) en/of vervoerder(s) de situatie aan een regionale vervoerstafel, of de voorzitter van de veiligheidsregio voorleggen. Indien dit niet leidt tot het oplossen van het knelpunt, wordt teruggevallen op de voorschriften uit de landelijke afspraken van 24 juni 2020 (waaronder de principes van en het 'landelijke dynamische dakpanmodel').

Indien er een knelpunt ontstaat dat meerdere regio's raakt en zich niet leent voor het voorleggen van de situatie aan een regionale vervoerstafel of voorzitter van een veiligheidsregio, dan kunnen de betrokken onderwijsinstelling(en) en/of vervoerder(s) de situatie aan hieronder genoemde ambtelijke werkgroep voorleggen.

Evaluatiemomenten

Het is aan de betreffende regionale/lokale partijen om te bezien hoe en hoe vaak zij hun afspraken evalueren.

Op landelijk niveau is er elk kwartaal een evaluatiemoment. Daarbij zal in ieder geval een landelijk evaluatiemoment plaatsvinden in april 2021. Tijdens die evaluatie-bijeenkomst zal ook vooruit gekeken worden naar een mogelijke verlenging van deze landelijke inzet voor de laatste maanden van 2021 (na het lopende les- en collegejaar).

Bij deze evaluatiemomenten wordt ook gekeken of de ontwikkeling en de directe nasleep van de corona-crisis de mogelijkheid biedt om de capaciteit voor studenten in het openbaar vervoer te vergroten en of de landelijke inzet 'Veilig Vervoer MBO, HBO en WO' nog nodig wordt geacht.

Daarnaast praten de partijen op landelijk niveau elkaar regelmatig (uitgangspunt: één keer per maand) bij over ontwikkelingen in de eigen sector: denk bijvoorbeeld aan ontwikkelingen in beperkingen, ontwikkelingen van vervoercijfers, gesignaleerde knelpunten, gang van zaken bij lokale gesprekken en mogelijke communicatiecampagnes.

Context

De landelijke afspraken van 24 juni 2020 zijn op 12 oktober 2020 geëvalueerd door een ambtelijke werkgroep met vertegenwoordigers van de MBO Raad, VH, VSNU, NRTO, JOB, ISO, LSVb, vervoersbedrijven, het ministerie van OCW en het ministerie van IenW.

Uit deze evaluatie is met name naar voren gekomen dat:

- heel intensief en constructief is samengewerkt door onderwijsinstellingen en vervoersbedrijven om ervoor te zorgen dat studenten zo veilig mogelijk van en naar hun onderwijsinstelling kunnen reizen;
- voor het eerst op grote schaal afspraken tussen onderwijsinstellingen en vervoerders zijn gemaakt over het zoveel mogelijk spreiden van collegetijden en daarmee het spreiden van vervoersstromen van studenten;
- te grote drukte met studenten in het openbaar vervoer is voorkomen. Daaruit blijkt dat onderwijsinstellingen en vervoerders er gezamenlijk in geslaagd zijn om met slimme roostering veilig vervoer van en naar onderwijsinstellingen te organiseren;
- daartoe in sommige gevallen gebruik is gemaakt van de voorschriften uit de landelijke afspraken (o.a. het 'landelijke dynamische dakpanmodel'). En dat er in het merendeel van de gevallen voor is gekozen de landelijke afspraken enkel als uitgangspunt te gebruiken en te kiezen voor het uitwerken van nadere regionale/lokale afspraken;
- bij onderwijsinstellingen en vervoerders met name veel enthousiasme is over de gemaakte regionale/lokale afspraken, omdat ze daarbij in staat waren tot goede maatwerkoplossingen te komen, waarbij rekening gehouden kan worden met specifieke regionale/lokale omstandigheden;
- het bestaan van de landelijke afspraken in sommige gevallen heeft geholpen om het benodigde commitment te vinden om als partijen met elkaar in gesprek te gaan en tot goede werkafspraken te komen. Tegelijkertijd zijn de voorschriften uit de landelijke afspraken in sommige gevallen als knellend ervaren, en als iets dat nog slimmere mobiliteitsoplossingen en efficiënt gebruik van beschikbare capaciteit in de weg stond; en dat
- zo lang de coronacrisis impact heeft op het openbaar vervoer is er bij alle partijen veel draagvlak en enthousiasme om de huidige afspraken in de toekomst voort te zetten.

Overmachtsclausule: Partijen verwachten dat deze afspraken werkbaar zijn. Toch blijven er in deze tijd van pandemie veel onzekerheden en kan de situatie snel veranderen. Mochten er in de praktijk gevallen ontstaan waar de veiligheid in het gedrang komt, dan treden partijen met spoed in overleg.